

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
Ліцею № 1
Охтирської міської ради
Сумської області
31.08.2026 № 78-о/д

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Ліцею № 1
Охтирської міської ради
Сумської області
(початкова освіта 1-4 класи)

1. Вступ

Освітня програма початкової освіти розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Статуту Ліцею № 1 Охтирської міської ради Сумської області та інших нормативних документів.

Освітня програма відповідає структурі Типової освітньої програми та визначає:

- пояснювальну записку;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- перелік варіантів типових навчальних планів та навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

На рівні початкової освіти батьки чи/або законні представники дитини можуть обрати освітню програму за якою будуть навчатися діти:

Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);

Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);

Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);

Освітньої програми «Світ чекає крилатих» для 1-4 класів (науковий керівник Цимбалару А. Д.) (наказ ДСЯО від 02.07.2024 № 01/01-23/1339).

Мета освітньої програми:

- ✓ забезпечення реалізації прав громадян на здобуття початкової освіти;
- ✓ реалізація права рівного доступу до якісної освіти;
- ✓ формування в здобувачів освіти ключових компетентностей, необхідних для їх успішної самореалізації.

Основні завдання:

- ✓ забезпечення реалізації прав громадян на здобуття початкової освіти, підвищення якості освіти та освітньої діяльності;
- ✓ формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього середовища;
- ✓ інформатизація освітнього процесу;
- ✓ створення наскрізної виховної системи;
- ✓ інноваційна діяльність закладу;

- ✓забезпечення методичного супроводу освітньої діяльності педагогічних працівників у процесі впровадження оновлених програм;
- ✓дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу;
- ✓створення в закладі атмосфери толерантності, довіри, взаємоповаги для посилення мотивації здобувачів освіти до навчання, для розвитку здатності до самоосвіти, до навчання впродовж життя.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. За заявою батьків для дітей з ООП можуть відкриватися інклюзивні класи.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження відповідає визначеному в Державному стандарті початкової освіти та Типовій освітній програмі, навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у навчальному плані.

Типовий навчальний план для 1-2 класів початкової школи

Навчальний предмет/ інтегрований курс	Кількість годин на тиждень	
	1 клас	2 клас
<i>Інваріантний складник</i>		
Українська мова*	7	7
Іноземна мова**	2	2
Математика	4	4
Я досліджую світ	3	3
Дизайн і технології	1	1
Інформатика	-	1
Мистецтво	2	2
Фізична культура	3	3
Усього	22	22
<i>Варіативний складник</i>		
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25

* 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»; *2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання», або інтегрований курс «Українська мова».

**вибір іноземної мови деталізується в річному навчальному плані.

Типовий навчальний план для 3-4 класів початкової школи

Навчальний предмет/ інтегрований курс	Кількість годин на тиждень	
	3 клас	4 клас
<i>Інваріантний складник</i>		
Українська мова	7	7
Літературне читання		
Іноземна мова*	3	3
Математика	5	4
Я досліджую світ	3	3
Дизайн і технології	1	1
Інформатика	1	1
Мистецтво	2	2
Фізична культура	3	3
Усього	25	25
<i>Варіативний складник</i>		
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26

Типовий навчальний план для 3-4 класів початкової школи

Навчальні предмети	3 клас	4 клас
Українська мова	5	5
Іноземна мова	3	3
Математика	4	4
Я досліджую світ*	7	7
Інформатика	1	1
Мистецтво**	1	1
Фізична культура	3	3
Усього	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26

*Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4.

** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Зальний обсяг навчального навантаження на рік для учнів 1-4 класів за нетиповою програмою «Світ чекає крилатих»:

- для учнів 1-х класів – 805годин/навчальний рік;
- для 2-х класів – 875годин/навчальний рік;
- для 3-х класів – 910 годин /навчальний рік;
- для 4-х – класів – 910годин/навчальний рік

Загальний обсяг навчального навантаження відповідає визначеному в Державному стандарті базової середньої освіти та не типовій освітній програмі «Світ чекає крилатих»

Загальний обсяг навчального (річного) навантаження для 1-2 кл.

Назва освітньої галузі	Назва предмета	Кількість годин на рік	
		1 клас	2 клас
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК			
Мовно-літературна**	Українська мова (мова навчання)	245	245
	Англійська мова (мова вивчення)	70	105
Математична Технологічна*** Мистецька***	Математика	175	175
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Всесвіт	105	105
Фізкультурна	Фізична культура*	105	105
Мистецька Інформатична Технологічна	Арт-технології та інформатика (ІКТ)	70	105
Усього		665+105	735+105
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		35	35
Гранично допустиме річне навчальне навантаження учня		700	770
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		805	875

Загальний обсяг навчального (річного) навантаження для 3-4 кл.

Назва освітньої галузі	Назва предмета	Кількість годин на рік	
		3 клас	4 клас
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК			
Мовно-літературна**	Українська мова (мова навчання)	245	245
	Англійська мова (мова вивчення)	105	105
Математична	Математика	175	175
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Всесвіт	105	105
Фізкультурна	Фізична культура*	105	105
Мистецька Інформатична Технологічна	Арт-технології та інформатика (ІКТ)	140	140
Усього		770+105	770+105
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		35	35
Гранично допустиме річне навчальне навантаження учня		805	805
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		910	910

Навчальний план зорієнтовано на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

**Навчальний план для 1-2 кл.
(тижневе навантаження)**

Назва освітньої галузі	Назва предмета	Кількість годин на тиждень	
		1 клас	2 клас
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК			
Мовно-літературна**	Українська мова (мова навчання)	7	7
	Англійська мова (мова вивчення)	2	3
Математична Технологічна*** Мистецька***	Математика	5	5
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Всесвіт	3	3
Фізкультурна	Фізична культура*	3	3
Мистецька Інформатична Технологічна	Арт-технології та інформатика (ІКТ)****	2	3
Усього		19+3	21+3
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20	22
Загальнотижнева кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25

*Години фізичної культури при визначенні гранично допустимого навантаження учня не враховують, але обов'язково фінансують. Година фізичної культури може розподілятися по 2 хвилини на предмети математика, всесвіт і українська мова та арт-технології інформатика (ІКТ).

** Заклади загальної середньої освіти, в яких з 2 класу передбачено вивчення іншої мови (крім української та англійської), здійснюють це за рахунок однієї години варіативного складника та ще однієї години або з предмета арт-технології та інформатика (ІКТ), або з предмета математика (за вибором закладу загальної середньої освіти).

*** Освітні галузі «Технологічна» і «Мистецька» у 1-2 класах реалізують двома інтегрованими предметами: «Математика» і «Арт-технології та інформатика (ІКТ)», за рахунок чого час для курсу «Математика» збільшено на 1 годину, а час на реалізацію технологічного і мистецького компонентів в курсі «Арт-технології та інформатика (ІКТ)» відповідно зменшено.

**** У 1 класі по одній годині з музичного мистецтва і по 0,5 з образотворчого мистецтва та handmade-мистецтва; у 2 класі по 1 годині з музичного мистецтва і інформатики (ІКТ) та по 0,5 з образотворчого мистецтва та handmade-мистецтва.

**Навчальний план для 3-4 кл.
(тижневе навантаження)**

Назва освітньої галузі	Назва предмета	Кількість годин на тиждень	
		3 клас	4 клас
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК			
Мовно-літературна**	Українська мова (мова навчання)	7	7
	Англійська мова (мова вивчення)	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Всесвіт	3	3
Фізкультурна	Фізична культура*	3	3
Мистецька Інформатична Технологічна	Арт-технології та інформатика (ІКТ)***	4	4
Усього		22+3	22+3
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		23	23
Загальнотижнева кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

*Години фізичної культури при визначенні гранично допустимого навантаження учня не враховують, але обов'язково фінансують. Година фізичної культури може розподілятися по 2 хвилини на предмети математика, всесвіт і українська мова та арт-технології інформатика (ІКТ).

** Заклади загальної середньої освіти, в яких з 2 класу передбачено вивчення іншої мови (крім української та англійської), здійснюють це за рахунок однієї години варіативного складника та ще однієї години або з предмета арт-технології та інформатика (ІКТ), або з предмета математика (за вибором закладу загальної середньої освіти).

*** По одній годині з музичного мистецтва, образотворчого мистецтва, handmade-мистецтва та інформатики (ІКТ).

4. Перелік варіантів модельних навчальних програм

В освітній програмі зазначено перелік навчальних програм, які використовуються в освітньому процесі, що містять опис результатів навчання учнів та учениць з навчальних предметів, інтегрованих курсів.

Навчальні програми для 1-4 класів є частиною Типової освітньої програми. Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);

Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);

Типова освітня програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22);

Освітньої програми «Світ чекає крилатих» для 1-4 класів (науковий керівник Цимбалару А. Д.) (наказ ДСЯО від 02.07.2024 № 01/01-23/1339).

Цей перелік не є вичерпним і може бути доповнений іншими навчальними програмами, яким буде надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

Більш детальний вибір програм деталізується щороку у річному навчальному плані.

5. Опис форм організацій освітнього процесу

Освітній процес організовують у безпечному освітньому середовищі та здійснюють із урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного й інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основна форма організації освітнього процесу - урок. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Учитель, володіючи різноманітним педагогічним репертуаром, обирає найбільш доцільні для конкретного учня форми, методи та прийоми навчання. Їх вибір для реалізації упроваджується з позиції створення освітнього простору учнів. Це передбачає формування цілісності знань на засадах міжпредметної інтеграції й урахування вікових та індивідуальних особливостей дитини, що впливають на перебіг і результативність її навчальної діяльності й забезпечення просування за індивідуальною освітньою траєкторією в різних площинах.

З метою виведення не тільки навчального, а й у нерозривній єдності з ним виховного процесу учителі початкових класів подають соціокультурну тематику створення освітніх ситуацій. Вона є стрижнем, навколо якого інтегрують навчальний і виховний процеси в єдиний освітній процес.

Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

За потреби можна організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі (закладах) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який

розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її батьками (особами, які їх замінюють); його схвалює педагогічна рада закладу освіти, затверджує керівник і підписують батьки (особи, які їх замінюють).

6. Опис інструментарію оцінювання

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є:

- 1) формувальне (поточне) оцінювання;
- 2) підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове та річне);
- 3) державна підсумкова атестація учнів;

Критерії, правила і процедури оцінювання учнів у школі визначаються на основі положень відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1-4 класів відповідно до Державного стандарту початкової освіти здійснюють у процесі формувального оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудови індивідуальної траєкторії особистості та підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Формувальне оцінювання спрямовують на з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання. Задля цього учитель здійснює постійне спостереження за динамікою розвитку особистісних якостей учнів, рівня сформованості у нього певних навчальних дій, що співвідносяться з очікуваними результатами, сприяє формуванню впевненості щодо власних можливостей та навичок учіння. За потреби коригує навчальний поступ учнів.

Результати формувального оцінювання відображаються вербальною оцінкою учителя / учнів, що характеризують процес навчання та досягнення учнів, при цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловили думку учні.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітній програмі з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання.

Для учнів 1–2 року навчання формувальне, поточне та підсумкове оцінювання здійснюється виключно за вербальною шкалою.

Для учнів 3–4 року навчання формувальне оцінювання здійснюється за вербальною шкалою, а поточне — за вербальною або рівневою; підсумкове — за рівневою шкалою.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню/учениці виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання пропонуємо за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнити результати навчання учнів з предметів вивчення / інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначити стан сформованості / рівень результатів навчання учня/учениці з урахуванням динаміки їх формування.

Оцінювання здійснюється конфіденційно, під час інформування учнів та їхніх батьків про результати оцінювання. У разі висловлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель може запропонувати їм індивідуалізовану діагностувальну роботу з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. Таку роботу учні, зазвичай, виконують в межах індивідуальної роботи під час уроку.

Наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освіти проводиться державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

У свідоцтві досягнень надається розгорнута характеристика результатів навчання учнів здобутих протягом навчального року.

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
Ліцею № 1 Охтирської
міської ради
Сумської області
31.08.2026 № 1